

Fondsverslag 2023

Fonds Jelena De Belder

Het Fonds Jelena De Belder werd in 2003 opgericht in herinnering aan Robert en Jelena De Belder. Dit fonds biedt ondersteuning bij stages, opleidingen en excursies voor studenten en tuiniers. Zo komen er telkens weer nieuwe generaties tuiniers ervaring opdoen in Arboretum Kalmthout.

Robert en Jelena De Belder stonden aan de basis van het huidige Arboretum Kalmthout. Hun legendarische en aanstekelijke enthousiasme deed tuinliefhebbers op een andere manier naar tuinieren en planten kijken en zette honderden mensen aan het tuinieren.

Veel studenten uit de hele wereld profiteerden van hun onuitputtelijke kennisbron, bewaamden zich in de praktijk van het tuinieren en vergrootten hun theoretische plantenkennis.

Ook in 2023 kwamen er verschillende studenten een opleiding volgen in Arboretum Kalmthout. De studio in het Vangeertenhof is verschillende keren gebruikt en bewijst haar nut voor kortverblijf tijdens de praktijktijd.

“Comme j'étais hébergée dans un studio dans le Vangeertenhof, les soirs, quand tout le monde avait quitté le jardin, je faisais des petites promenades dans le jardin pour apprendre tranquillement les noms des plantes. Il y a une infinité de choses à apprendre dans le monde végétal, mais l'arboretum m'a donné un bon départ dans cette démarche.”

— Sara Hendrix

STAGIAIRS 2023

- Anneleen Cuyt (BE)
- Berenice Bouwens (BE)
- Dries El Habet (BE)
- Ibe Pockelé (BE)
- Jaan Haagdorens (BE)
- Josephine La Haye (BE)
- Julian Pannewitz (BE)
- Justine Givron (BE)
- Maxime Verschuere (BE)
- Sophie Volkers (NL)
- Sara Hendrix (BE)
- Thibo Verboven (BE)
- Thomas Van Wijck (BE)

Tuiniers en toverhazelaars

Enkele tuiniers reisden naar het Verenigd Koninkrijk om er inspiratie op te doen en ervaringen uit te wisselen. Ze bezochten de nationale collectie *Hamamelis* op de kwekerij van Chris Lane in Kent. Ze maakten er kennis met nieuwe cultivars en kregen er praktische tips voor het beheren van de nieuwe entuin met moederplanten in Arboretum Kalmthout. Twee tuiniers volgden een studiedag over winterbloeiende struiken in de RHS Garden Wisley, een onderwerp dat volledig past binnen de arboretumcollectie. Nog eens twee collega's namen er deel aan een praktische demo-dag van de RHS over vermeerdering van planten. Verder kregen drie tuiniers een opleiding in het enten van toverhazelaars. Wim van der Werf, een gespecialiseerde *Hamamelis*-kweker op rust (Boskoop, NL), verzorgde drie dagen praktische training.

“In de winter draait het in de RHS-tuinen vooral om kleur en textuur van jong schot en schorsen. In het arboretum is het vooral winterbloei dat het belangrijkste is, maar de combinatie zou wel erg interessant zijn.”

— Steven Vanden Bergh

“Het hele quarantainesysteem met verschillende stappen voor binnenkomende planten stemt tot nadenken, al hoeft het niet zo uitgebreid. De planning van de opkweek van plantmateriaal voor de tuin en de onderlinge afspraken en timings daarover, waren een echte eyeopener waar we in Arboretum Kalmthout onmiddellijk mee aan de slag gingen.”

— Myriam Pincket

Collectiefonds

Tuinuitbreiding

2023 stond nog steeds in het teken van de tuinuitbreiding: in het voorjaar werden er 15.000 vaste planten aangeplant. In het najaar nog eens 4.000. Ondanks het zeer hete weer en de droge voorzomer stond de nieuwe Tuin van Sonia er prachtig bij tijdens het openingsweekend in juni. De bezoekers sloten dit nieuwe gedeelte al snel in hun hart en genieten er volop van de uiteenlopende plantenverzamelingen die er zijn uitgeplant.

De tuinuitbreiding werd niet enkel gefinancierd met giften verzameld door het Collectiefonds. Via een speciale projectrekening bij de Koning Boudewijnstichting zijn specifiek voor dit project heel wat middelen opgehaald. Dit kanaal van fondsenwerving bleef actief tot mei 2023. De productie en verkoop van de eigen gin met *Hamamelis*-bloemen uit de arboretumtuin is ook in 2023 een belangrijke inkomstenbron voor de tuinuitbreiding geweest. Tussen 2021 en eind 2023 zijn bijna 4.800 flessen verkocht.

Horticultureel erfgoed

Een boom om extra in de gaten te houden is de 110-jarige watervalbeuk aan de grote vijver, *Fagus sylvatica* ‘Bornyensis’. Op zich niet zo’n bijzondere cultivar, maar dit exemplaar is uniek omwille van zijn kroonent. Dit is een zeldzame enttechniek die in de 19de en begin 20ste eeuw veel algemener was. Dit exemplaar is aangetast door reuzenzwam en tonderzwam. Externe

boomverzorgers hebben de vitaliteit en de stabiliteit onderzocht nu deze boom snel achteruit gaat. Een permanente opvolging is noodzakelijk.

In de historische coniferendreef zijn de kronen van enkele oude bomen uitgelicht, zodat ze minder windbelasting hebben. Een zieke zilversdoorn die ze uit de wind zette, is om veiligheidsredenen verwijderd. Om deze grote coniferen te behouden was deze ingreep nodig, een specialistische klus op hoogte door externe boomverzorgers.

Prunus mume

In 2023 is de collectie van *Prunus mume* uitgebreid met heel wat nieuwe cultivars van Japanse origine, die nog niet aanwezig zijn in ons land. Ze kregen een plek in de zone tussen het tuinpad en de Oudolf borders, aansluitend bij de klassieke *Prunus*-route. Deze vroegbloeiende kerselaars bloeien in dezelfde periode als de late toverhazelaars en de sneeuwkllokjes en zijn dus een mooie aanvulling voor de bezoekers in de wintermaanden.

Doorkijkhaag

De doorkijkhaag die twee jaar geleden bij het gerenoveerde Vangeertenhof is aangeplant, kreeg van het Fonds Louise vanden Bulcke, beheerd door de Koning Boudewijnstichting, een eervolle vermelding bij de Hans Vredeman De Vries-prijs voor historische tuinen en parken. Het is de eerste maal dat zo'n erkenning wordt gegeven in de 20 jaar dat dit fonds bestaat.

Boomadoptie, bijkomende ondersteuning voor het Collectiefonds

Een zeldzame, bedreigde of historische boom uit het arboretum adopteren, of de volledige 13,5 hectare plantencollectie een duwtje in de rug geven? Sinds december 2023 kan het! Meters of peters adopteren een jaar lang een boom en krijgen er een unieke bronzen, zilveren of gouden jaarkaart bovenop om samen met

vrienden en familie het arboretum te bezoeken. Een gepersonaliseerd label maakt hun engagement kenbaar, indien gewenst. Het project kent alvast een vlotte start, met een tiental meters of peters. De bijdragen vormen een permanente en bijkomende ondersteuning van het Collectiefonds van Arboretum Kalmthout.

Bankenfonds

Ook in 2023 waren er aanvragen voor herinneringsbanken: we plaatsten er vijf, onder meer in de rozentuin, aan de grote weide en in de tuinuitbreiding.

Op het kruispunt van de rozentuin, het Van Geert's Arboretum en de grote weide installeerden we op eigen initiatief en ter nagedachtenis van Jelena De Belder, een bank rond een oude eik met ingesneden bladeren, *Quercus robur* 'Pectinata' (tweede dikste van ons land). In 2023 was het immers 20 jaar geleden dat zij overleed.

www.arboretumkalmthout.be > steun

